

RAFAEL RODRÍGUEZ VILLARINO, deputado e voceiro do Grupo Provincial Socialista da Deputación de Ourense, en base ó previsto na Lei de Bases Reguladoras do Réxime Local, ó artigo 91 e 97, entre outros, do R.O.F. e o Regulamento da Corporación presenta unha **MOCIÓN PARA A MELLORA DA DIAGNOSE, VALORACIÓN, SEGUIMIENTO E TRATAMENTO DA SILICOSE EN OURENSE**

A silicose é unha enfermidade producida pola inhalación mantida da sílice cristalina, que estivo vinculada dende tempo atrás á minería, un área laboral onde se conseguira frear a súa incidencia. En Galicia a presenza desta enfermidade está relacionada coas actividades extractivas da lousa e pedra, cunha presenza máis notable nas comarcas do sur de Lugo, en Valdeorras e no Porriño.

Concretamente, Valdeorras é a zona do Estado que ocupa o primeiro lugar en canto a volume de produción de lousa extraída. Nesa zona prodúcese ao redor do 80 % de lousa galega e Galicia vén a representar o 60 % do total da produción nacional.

A lousa é un sector vital e estratéxico para a comarca de Valdeorras, pero tamén para toda a provincia de Ourense, ao funcionar como un elemento dinamizador do entorno rural, así como polo dinamismo que achega a outros sectores económicos. Actualmente ocupa uns 2.400 postos directos e 10.000 inducidos.

Por outra banda, o Instituto Nacional de Silicose (INS) destacaba o crecente número de casos procedentes de Galicia, que se achegaban as súas instalacións localizadas en Oviedo, en concreto, nas áreas con canteiras de lousa e pedra.

Como anteriormente referimos, a silicose afecta aos traballadores e traballadoras que teñen contacto con partículas de sílice en suspensión. Por iso son os traballos executados en canteiras, graveiras e areneiras onde a presenza de persoas afectadas ten unha maior proporción, segundo aseguran os sindicatos con presenza no sector e tamén estudos realizados neste sector por parte do INS.

No informe ‘Novos casos de silicose no sector da pizarra’ realizado polo INS, obsérvase con claridade a evolución no número de casos detectados durante a década que abarcou o estudo, pasando de 14 no 2008 a 126 no 2018.

Este instituto especializado detectou 126 novos casos en 2018, 92 no 2019 e 70 en 2020. Referente a este último ano, segundo eses datos, dos 41 traballadores en activo diagnosticados con pneumoconioses simple, a maioría proceden do sector da lousa. Ademais, varios presentan enfermidades intercorrentes como cardiopatías, TPR ou EPOC. Outros que proveñen do sector do granito e que traballan en naves de elaboración, presentan EPOC como enfermidade intercorrente. A súa vez, 18 dos 20 pensionistas que padecen esta enfermidade traballaron nas pizarreiras.

Grupo Provincial Socialista

Rúa Progreso, 32 – 2º andar
32003 Ourense
Tlf. 988 385 203 Tlf/Fax. 988 385 178
CIF: G32244345

Os rexistros que manexa o Instituto Nacional de Silicose indican que a provincia de Ourense concentra o maior número de casos de todo o Estado español desta enfermidade e das súas derivadas, cunha incidencia moito maior que León e Asturias.

Os sindicatos e as mutuas proporcionan informes sobre o estado das persoas afectadas pola silicose, pero ese traballador deberá desprazarse ata o Instituto Nacional de Silicose en Asturias, onde se procederá a avaliar o seu estado. Antes acudían ao centro de referencia de Oviedo, con médicos profesionais expertos en materia de silicose, mais na actualidade acoden ao Hospital Universitario Central de Asturias (HUCA), no que se integrou o INS, que é unidade de referencia nacional para enfermidades respiratorias de orixe laboral.

A maior parte dos traballadores e traballadoras son remitidos a Oviedo grazas ás xestións realizadas, de xeito gratuío, polos sindicatos do sector.

Ante o agravamento da situación, cunha multiplicación por dez no número de casos de silicose e afectando a traballadores e traballadoras cada vez máis mozos, os empresarios, empresarias e o sindicato UGT, asinantes do convenio colectivo de traballo de lousa de Galicia para os anos 2020-2023, publicado no DOG en data 17 de xullo de 2021, incluíron un compromiso moi elocuente no seu artigo 46: *“as partes firmantes do presente convenio, comprométense a instar ante as administracións pertinentes da Xunta de Galicia a creación dun centro de referencia ou organismo similar de ámbito galego, para a diagnose, detección, valoración, seguimento e tratamento da silicose, para os traballadores e traballadoras do sector da Lousa”*.

Así pois, o Grupo Provincial Socialista recolle esta necesaria reivindicación realizada polos sindicatos e pola patronal, trasladada en firme ao convenio colectivo do sector, co fin de evitar traslados de traballadores e traballadoras ata Oviedo, debido aos custes económicos e persoais que iso supón e dada a incidencia do problema na nosa comunidade autónoma, especialmente en Valdeorras e no Porriño.

Por todo o exposto, o grupo socialista presenta a seguinte **PROPOSTA DE ACORDO**:

1. Instar á Xunta de Galicia á creación de dúas unidades de referencia dentro da rede pública do Servizo Galego de Saúde –unha en Ourense e outra en Pontevedra– para a diagnose, detección, valoración, seguimento e tratamento da silicose, para os traballadores e traballadoras do sector da lousa e da pedra.
2. Instar á Xunta de Galicia á posta en marcha dun programa integral de silicose que conte ca participación das consellerías con competencias nesta materia –Emprego, Sanidade e Industria–, con liñas concretas de actuación en formación; protocolos de actuación ou seguimento e control da actividade e investigación, no que se establezan, como principios orientadores, a participación consensuada e activa de tódolos actores implicados (sindicatos, patronal, ISGA, servizos de prevención e mutuas, INSS, TGSS, sociedades científicas, etc.).

Grupo Provincial Socialista

Rúa Progreso, 32 – 2º andar
32003 Ourense
Tlf. 988 385 203 Tlf/Fax. 988 385 178
CIF: G32244345

3. Instar á Xunta de Galicia, a través da Consellería de Sanidade, á implantación no Hospital Comarcal de Valdeorras dunha unidade de pneumoloxía, coordinada coa do hospital de referencia na provincia, para o seguimento periódico de doentes, debido á incidencia de casos de silicose.
4. Instar á Deputación Provincial de Ourense a asumir publicamente o compromiso de defender os intereses e necesidades da veciñanza de Ourense, esixindo á Xunta o cumprimento das xustas peticións enumeradas nos puntos anteriores.

En Ourense, a 11 de febreiro de 2022.

Asinado: Rafael Rodríguez Villarino.

SR. PRESIDENTE DA DEPUTACIÓN PROVINCIAL DE OURENSE